

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН
ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСА:

Месечно 4:50 драхме, тромесечно 13:50
драхми, годишње 54 драхми.

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва:
улица Краља Петра бр. 70.

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERVIE

БРОЈ 15 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 15 лепта

НЕМАЧКА ПАЦИФИСТИЧКА ОФАНЗИВА

Стара комедија у поновљеном издању

На помоду је нова немачка пактичка офаизива. Чак се може казати да је она већ почела. Немачки листови, сви без разлике и од једном, као по команди, отворили су дискусију о миру, и сви — за чудо! — умереним тоном и у »помирљивом« духу, што до сада није био случај. Они се за сада »задовољавају« само захтевом: дасе Немачкој обезбеди живот и слободно развијање под божјим сунцем; »одричу« се завојевања и »великодушно« пристају на компромис. По где где падне и по нека чисто јункерска, као што је жеља, да »у интересу мирака«, још пре почетка преговора, одступи — Клемансо; али су то усамљени случајеви, гестови политички недовољно израђених људи, који пре времена откривају оно за чим се иде и шта се уистини кели.

Ова новинарска пактичка кампања Немачке предузета је свакојако са планом. По свему судећи, она представља први чин застареле комедије, која носи наслов »Немачка пактичка офаизива«. За овим ће, вероватно, доћи и други чини, а можда и трећи. То предсказују и немачки листови. Они шта више, тврде, да ће се други чин комедије одиграти у Рајхстагу и да ће главну и најкомичнију улогу играти канцелар Хертлинг, а суплери му бити Хинденбург и Лудендорф.

Какав циљ има ова нова немачка комедија и шта скрива у себи? Циљ јој је врло прост и јасан: треба подвојити Савезнике или бар ослабити морал савезничких војсака, како би се Савезницима што пре наметнуо немачки, завојевачки мир. Ствар је јасна до очигледности; докази јој не требају.

Хоће ли и могу ли у томе Немци успети? Савезници су већ предузвели све што је потребно, да свет обавесте о тенденцији ове немачке пактичке офаизиве, чврсто решени да је дочекају онако како она и заслужује. С те стране можемо, дакле, мирно и без бојазни сачекати расплет ове стваре, неколико пута поновљене, немачке комедије.

За нас је много инте-

ПОЛИТИЧКИ ВЕСТИ

ЦИРИХ, 29. — Украјинска влада изјавила је румунској влади, да неће признати присаједињење Боснарије Румунији.

БЕРН, 21. — Бугарска влада поднудила је Савезницима, преко Сједињених Америчких Држава, а посредством неког Шипкова, засебан мир уз обећање да ће се одвојити од Немачке. Ма да се верује у способност Бугарске за једну изјаву, бугарска понуда била је одбацила.

ОПРАВДАНО ПОУЗДАЊЕ

Једна изјава Лорда Сесила

Лондон, 29. маја
Државни подсекретар министарства спољних послова Лорд Сесил рекао је, у једном свом говору држаном у Хичину, између осталога и то, да свакога обузима извесна бојазан кад прочита извештаје са западног фронта, али да је апсолутно сигурно, да се са појењањем опасности повећава и чврста одлучност Велике Британије за борбу до триумфа.

»Наша крајња победа осигурана је — казао је Лорд Сесил. — Али пошто се Руја сама разоружала, мислио да ћемо морати преживедну врло тешку периоду, ју и да се, интервенција Савезника Америка појави у својој потпуности. Ми се сада налазимо средини те периде. Ја не спорим њену озбиљност и збјељу, али сам тврдо уверен у валичност наших војника и наших Савезника.

САВЕЗНИЦИ ЗА НАС

Признање нашег права на слободу и уједињење

Париз, 29. — Представник Сједињених Држава у Паризу упутио је, по наредби своје владе, Југословенском Одбору једно писмо, саопштавајући му у њему овај званични телеграм из Вашингтона: »Министар спољних послова жели да објави, да је Влада Сједињених Држава пратила са великим интересовањем седнице конгреса представника потпачених народа под Аустро-Угарском, државе априла месеца у Риму, и да гаји најживље симпатије према националним тежњама Чехо-Словака и Југословена за слободу и независност.«

Француски листови, коментаришући ноту савезничку о Југословенима, Чехо-Словацима и Пољацима, веле: да овај факт сачињава прву колективну манифестију Сила Споразума за преуређење словенских држава. Ова нота је од врло велике важности баш сада, када је Аустро-Угарска уздрмана захтевима народности.

МАСКИРАЊЕ НАМЕРА

Необична размимојла- жења немачке штампе

Париз, 29. маја

Врло тешко је схватити тачност намере пактичке кампање коју немачка штампа сада води, јер она третира три различне тезе. КројЦ-Цајтунг нагиње анексијама; Франкфуртер Цајтунг, жељи да раздвоји Савезнике, покушава да изазове код њих неспоразуме; Форверц међутим тражи да ступи у живот резолуција о миру, изгласана прошле године у Рајхстагу; Германија, орган центра, мисли да КројЦ-Цајтунг, тражи да се остваре освајачки циљеви Немачке, тежи да обори канцелара.

Није, дакле, могуће ви приближно сазнати, дали је овај маневар немачке штампе инспирисан узроцима унутрашње политике разних странака, или интригама противу солидарности Споразума, или најзад искреном жељом да се изазову измене погледа заражених страна и да се види да ли постоји могућност да се отпочну прави преговори о миру.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Резултати максималистичке политике

Париз, 29. — Пти Паризен сазнаје из Петрограда: Извршни централни одбор у Москви, уочивши сву озбиљност контрапреволуционарног покрета, решио је: да нареди војном комесару да у току од недеље дана спреми пројект закона о обавезном регрутовању у губернијама Москве, Петрограда, Дона и Кубана. Виши ратни савет предвиђа своју сеобу из Москве у Нуrom.

Цирих, 29. — Немачка штампа наговештава војну окупацију Украјине. Анексијистичка штампа тражи обраузовање руске владе која ће чинити уступке. Затим истиче, да су односи између обе земље затегнути.

Лондон, 29. — Командант црноморске флоте, Савлин, изашао је са неколико великих лађа из пристаништа Ново-Росијск и бомбардовao Батум. После неколико часова бомбардовања искрцао се један одред у пристаништу и снабдео све лађе великом количинама петролеома.

Цирих, 29. — Аустријске власти у Одеси биле су распустиле општински савет забогнеријателског држава. Пре мањакадим вестима из Бече сазвани су чланови тог савета на изванредну седницу.

За председника тога савета назименован је бивши интендант на румунском фронту Саникон.

Москва, 29. — Из Кијева јављају, да је положај владе у Черникову врло критичан. Велики део територије је у рукама побуњених сељака, који су добро наоружани. Скоропацки је образовао многе полицијске одреде да чувају имања великих поседника.

ЈЕДНА ИЗЛОЖБА

Дел успех српских госпођа и господица у Риму

Иницијативом Одбора српских Госпођа у Риму за помоћ интернираним и заробљеним Србима, приређена је у Риму 12. текућег месеца на врло свечан начин изложба ручних радова са нашим народним мотивима, које су радије израдиле саме српске Госпође и Господице које се сада у Риму налазе.

Овај изложба изазвала веома велико интересовање код Италијана, и многи њихови листови доносе веома симпатичне белешке о самој изложби; а описујући опширно поједине изложене радове, нарочито се похвално изложију радовима: Г-ђе Маре Митровић, г-ђице Олге Лукач, г-ђице Станојевићевић, г-ђице Пешићевић, г-ђе Србијанац, г-ђе Радосављевић, г-ђе Давјак, г-ђице Живаљевићевић, г-ђице Боди, као и многих осталих.

Изложба је била отворена врло лепим говором г-ђе Делфе Иванчића из Београда, а обично посвећена од најдобранијег друштва италијанског, које је желело да и ову прилику користи, да помогне Одбор у раду и шиљању помоћи заробљеним и интернираним Србима, и да се упозна у колико је могуће више са животом нашег српског народа.

Успех изложбе превазишао је сва очекивања Одбора и већ првога дана био је пројат велики број изложених радова, а сваки посетилац отишао је са изложбе потпуно задовољан.

Захваљујући Италијанима, који су сву изложбу тако срдечно дочекали, и њиховим листовима, који су про-пратили симпатичним белешкама, нека је хвала на уложеном труду и досадањем успешном раду и Одбору Српских Госпођа, међу којима, вео најзаслужније, са похвалом помињемо: Председнику Одбора Г-ђу Полексију Тодоровићу, секретара Г-ђу пуковника Душана Пешића, и вредне чланице Управног Одбора Г-ђе Делфи И. Иванчићу, Љубицу А. Митровићу и Лепосаву Н. Христићу.

БОРБЕ НА ЗАПАДУ

Коментари и појединости

Париз, 29. — Председник војне комисије Рене Рено љул, при свом повратку са фронта изјавио је новинарима следеће: »Иако је непријатељ успео да мало напредује, наше се трупе свуда јединствено одупире немачком налету. Наше резерве пристижу са целокупном спремом. Оне улазе у борбу по нарочитом методичком плану. Фон и Петен заједнички раде да одоле овој ситуацији.

ПЛОДОВИ Лондон, 29. — Лондонски листови општији коментаришу развој операција на западном фронту. Они једнодушно изражавају своје непоколебљиво поверење у генералисма и уверени су да ће ујединети напори Савезника осујетити надирање непријатељева.

Лондон, 29. — Једва енглеска висока личност изјавила је дописнику Пти Паризијен у Лондону: «Најбоље поуздане уливају данас дивне ратоборне особине америчких трупа».

Париз, 29. — Ново образован одбор за одбрану париског утврђеног логора има за задатак да одмах појача утврђени логор и да предузме све потребне мере за одбрану. Председник владе г. Клеманс је јуче примио депозитују посланика који ће заједно са њим проучити улогу и рад одбора. Г. Клеманс је из авиона посланицима да предузете мере и оне које ће се преузети намеће дужност за сваку евентуалност. И ако је њихова примена излишна, ипак је потребно да се оне предузму. «Ако нас околности приморају на то — додао је г. Клеманс — Париз се мора бранити до последњег човека». Посланици су били врло задовољни са изјавом г. Клеманса.

Париз, 29. — Нова немачка офанзива није се могла користити изненађењем. Непријатељ је једино успео у центру да постигне мале успехе. Иначе свуда је одбијен са великим губитцима. Борба је узела веома жесток карактер, али је огорчење непријатеља изједначено херојском отпору наших прупа. Листови очекују развијак напада, да би могли утврдити његову жестину, али једнодушно изјављују, да непријатељ није могао постићи првог дана жељене резултате, и констатују да су Немци претрели страховите губитке.

Пти Паризијен вели: Имамо разлога да се надамо да Немци у свом напору неће постићи никакву добит.

Журнал истиче, да непријатељ напредује на новом борбеном фронту само на сектору од 6 километара ширине, т. ј. на једној четвртини борбеног фронта. Ми морамо бити задовољни са резултатима првог дана напада.

Еко де Пари констатује, да је армија под командом генерала Фон Хатијера извршила напад. У борби учествује 10 дивизија, а шест је распоређено у позадини борбеног фронта.

Париз, 29. — Немачки напад на фронту Мондидие—Оаза није изненадио француску команду. Француске резерве стављене приодолаве и њихов улазак у борбу је питање часова. Операције се прате са великим мирнојом.

Дописник Журнала на западном фронту Елсе телеграфише: Наши су шефови врло спокојни. Војници, које већ четири дана не напуштам, веле: «Непријатељ нас неће сломити». Ово нису испрпљене трупе, као уочи битке на Марни, већ ратоборни добро опремљени војници из којих избија муња. Будући дана наговештавају одлучујуће покrete. Резерве су материјално и морално готове.

Лондон, 29. — Дописник Таймса телеграфише: Никада се Француска, у току своје дуге и славне историје, није већа показала но у овим моментима искушења. Наше дивљење се према њој свакодневно повећава, чијајући онакве подвиге њеног неукротимог херојизма.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Француски коминике

Париз, 29 маја

Претпрошле ноћи Немци су са великим огорчењем нападали наше положаје. На левом крилу француске су трупе против-нападима сломиле све непријатељске нападе. Курсел остао је најзад у француским рукама. На десном крилу Французи су се одржали јужно источно од Била. У овим операцијама заробљено је више од 500 војника. У центру, Немци су покушали, ангажујући нове снаге, да прошире своје напредовање. Успели су да дођу до ивица јужно од Кивили, до шуме Ресонсир Мац и до платоа Пеленглиз. Источније борба се води у шуми Тиескур. Заробљеници изјављују да су Немци претрели страховите губитке.

Северно од Ремса доста живе артиљеријска борба. Французи су у локалним борбама источно од Отбреја заробили 100 војника.

СРПСКА КЊИЖАРА

М. РИСТИЋОВЈЕЋИЋ

Пресељена је пошавци од Беле Куле ка Марсовом Пољу са десне стране бр. 6. до самог Серила Француског официра.

Препоручује поред осталих књига: Роман Наше Срде са сликама др. 4. Роман Хању др. 3. Српску Драму др. 4. Доживљаје Наредника Миладина др. 3. Енглескињу у српској војсци др. 3-50. Југославију др. 2-50. Изгнаник др. 2. Србијански Венац др. 2. На Капији Будућности од Авантона Франса др. 1-50. Под Туђим Кровом др. 1-50. На Помору др. 1-50. На Рекама Мадежонским песмарица др. 1-50. Венеричне болести др. 2. Српске Једа и разне друге закуске нека посети пивницу «БЕОГРАД».

Препоручује се Кира К. Васиљ трговац Београђанин

14-15

Препоручује се Кира К. Васиљ трговац Београђанин

Српске Билтен Југослов. на фран-

цуском језику др. 0-40. Календар црног Србија др. 0-40. Уџбеник француског језика са граматиком од Алкалана др. 4. Француско српске разговоре од Пледа др. 2-50. Учитељ енглеског језика од Б. Петровића др. 3-50. Разговори Српско-Француски, Енглески и Талијански писац српска др. 1-20.

Дописне беле карте по најнижој ценi.

НАЈНОВИЈЕ

Горски Вјенац са предгловором др. 3-50. Смрт Смаил Ага Ченгића на обичној хартији 1-80 на финиј хартији др. 2-70. Шта да радимо после рата? др. 1-25. О Словенији и Словенцима др. 1-25. За Крстом Повеле од Цанкрада др. 1-25. Дописне карте са најновијим сликама које је израдио наш познати сликар Љубиша Валић комад др. 0-15.

На левом крилу између Курсела и Рибескура Французи су сломили све немачке нападе и одржали положаје. Одбијен је немачки напад и слично од Оазе.

Енглески коминике

Лондон, 29. маја

Наше су трупе извршиле успешан препад на сектору северо-источно од Бетима. Артиљеријска борба на различним секторима.

Авијатика. — Наши и француски авијатичари тукли су непријатељске трупе на фронту Мондидие—Нојон и успорили немачко напредовање. Бомбардоване су многе војне установе и изазвани велики пожари. У ваздушним борбама

оборено је 15 немачких аероплана. Уништен је један балон. Четири наша апарата нису се вратила.

Италијански коминике

Рим, 29. маја

Одбијени су непријатељски одреди који су покушали да се изненаде приближе нашим линијама у долини Лагарине, Арсе и на сектору Спаночија. Наше и енглеске патроле одбили су непријатељске извиднице у планинској зони. Код брда Орсо извршен је успешан препад. У ваздушној борби оборено је пет непријатељских аероплана. Наше су ескадриле бациле 4 тоне експлозива на депое и друмске раскрснице.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

ВИСОКА ПАЖЊА

Његово Краљевско Височанство Наследник Престола Александар посетио је синоћ представу Арлезијанке, која је приређена у корист савезничког Црвеног Крста.

У ЗНАК ЗАХВАЛНОСТИ

Јављају из Лондона:

Српски Краљевић Борђе јуче је званично предао шкотском народу бисту лекарке Елизе Инглиз, коју је израдио вајар Мештровић. Свечаност је одржана у Краљевској Шкотској Академији у Единбургу. Српски посланик у Енглеској г. Јовановић изјавио је у свом говору што је држао том приликом: «Срби и остали Југословени, поред све своје невоље и патње, срећни су и поносе се, што су у њиховој војсци и у њиховој средини шкотске и енглеске жите извршиле своја највећа дела у овоме рату». Да неку руку изразили свој власт и симпатије, је г. Јовановић, Србовај мали поклон, који ставља најбољу бисту, вајар Мештровић израдио је г. Јовановића издаја да се најави да ће дочекати варош Единбург постане тар српско-шкотских првотеских односа.

Истога дана српски Краљевић Борђе и једна група лица положили су венце на гроб др. Елизе Инглиз.

ИЗВЕШТАЈ ИЗ БИТОЉА

За претпрошла 24 сата непријатељ је избацио на варош и на периферију 151 гранату. Погинула је једна жена, а рањено једно дете. Оштећено и порушен је 13 кућа у вредности 33.100 динара.

За претпрошла 24 сата непријатељ је избацио на варош и на периферију 154 гранате. Жртва нема. Оштећена је једна у вредности 500 динара.

АРХИЈЕРЕЈСКА СЛУЖБА

На Спасов-дан служиће у цркви Св. Саве Његошево Преосвештество Епископ Велешко-Дебарски. Господин Варнава. Служба ће почети

тачно у 8 и по часова пре подне.

ЧИТУЉА

Радош Пауновић, рачуно-испитач Главне Контроле, преминуо је 28. фебруара у Линону. Пок. Радош спадао је у ред исправних, савесних и трудољубивих чиновника. Био је одличан и мио друг. За време нашег одступања остао је тешко болестан у Србији, па и као такав интерниран. Пред саму смрт је замењен као тешко болестан и после неколико дана умро. Бог да му душу прости.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

АТИНА. — Министар војни објавио је једним циркуларом, да се лица родом из Додеканеза неће ретрогратовати, пошто су под заштитом Италије.

ПАРИЗ. — Тан савијаје да је париска влада протестовала код кавкаске владе против уступања Гурцима употребе жељезничке аруге из Булфе ради преношења група.

АМСТЕРДАМ. — Немци су прошиле недеље стрељали 18 Белгијанаца у тврђави Стари Бог.

БЕРН. — Председници швајцарске републике изјаснио се да обраћају се наше руке: запленили смо три топа, више митраљеза, депое са муницијом и магацине са животним намирницама.

Заробили смо у првом нападу 189 војника и три официра. Наши су аеропадни такође учествовали у нападу, бомбардујући непријатељске логоре у области Качел. Изазвани су велики пожари. Погођени су сви објекти.

На сектору Доброг Поља, после јаке артиљеријске припреме, непријатељски је одред покушао да заузме један српски истакнути ров, али је био одбијен.

На осталом фронту савезничке су батерије извршиле деструктивно тачно гађање. Бачени су у ваздух непријатељски депои муниције и уништили две батерије. Авијатичари су успешно бомбардовали Какаро-Топољани-Михор-Турчика(?)

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Лондон, 29. Шведска влада ставила је на расположење Сједињених Држава и Сила Споразума лађе чији депласман износи 400.000 тона.

Цирих, 29. — »КројЦајтунг«, говорећи о Турској, каже, да Немачка гарантује отоманском држави независност, а не њен интензитет.

Париз, 29. — Сенат је изгласао закон којим се конфискују имања француских грађана који су осуђени за велеиздају.

Лондон, 29. — Извештаји из Москве јављају,

да је Троцки наредио мобилиzacију максималиста противу контра-револуционара.

Цирих, 29. — У многим аустријским варошама избили су дубљи покрепци и побуне. Одиграли су се крвави сукоби између словенских и аустријских трупа у Штатерској, Чешкој и Доњој Аустрији.

Лондон, 29. — Број Јевреја који се боре у редовима енглеске војске износи 70.000 људи.

Лондон, 29. — Дописник «Дејли Кроникл» у Женеви телеграфише: После истраге од стране швајцарске полиције откривена је немачка завера противу Италије. Италијански анархисти умешани су у заверу. Полиција је ухапсила анархисту Бертоно. Експлозивна снага пронађених бомби је огромна.

Са нашег фронта Српски званичан извештај Солун, 29. маја